

Endelig er kredsen af *emner*, der indgår i undervisningen i obligatoriske fag, foreslået udvidet, jfr. § 6 og bemærkningerne hertil.

I forbindelse med omtalen af den valgfri eller „valgbare“ undervisning på 8.—10. klassetrin, omfattende såvel „tilbudsfag“ som „valgfag“, rejser læseplansudvalget det spørgsmål, om denne undervisning fremtidig bør være helt frivillig for de enkelte elever, eller om det fortsat bør være således, at eleverne nok kan vælge imellem fagene, men dog *skal* vælge så mange af dem, at de opfylder det i undervisningsplanen fastsatte ugentlige timetal for det pågældende klassetrin. Udvalget går ind for den førstnævnte løsning ud fra det synspunkt, at elevens valg af et bestemt fag altid bør være udtryk for en positiv interesse, og ikke for et såkaldt „negativt tilvalg“. Hertil kunne føjes, at det kan forekomme eleven meningsløst i den konkrete situation at være tvunget til at følge undervisningen i et fag, der dog ikke er obligatorisk for alle elever.

Udvalget finder dog, at ingen elev på 8.—10. klassetrin bør kunne have mindre end 20 ugentlige timer.

Ministeriet kan tilslutte sig de synspunkter, der ligger bag ønsket om at undgå de negative tilvalg, og lovforslagets § 14, stk. 3, er udformet i overensstemmelse hermed. På baggrund af den netop gennemførte udvidelse af undervisningspligten er det dog ikke uden betænkelighed, at den enkelte elev således kan reducere sit arbejde i skolen ganske betydeligt. Dette er antagelig også baggrunden for udvalgets forslag om et mindstetimetal på 20 ugentlige timer.

Da lovforslaget åbner mulighed for at variere det (maksimale) ugentlige timetal for eleverne inden for rammen 24—30 efter det aktuelle elevtal i klasserne, jfr. § 14, stk. 1 og bemærkningerne hertil, vil et eventuelt mindstetimetal ikke kunne fikseres som foreslået af udvalget, og det bør efter ministeriets opfattelse heller ikke gælde 10. klasse, som ikke er omfattet af undervisningspligten. Men det vil kunne gøres til en forudsætning for godkendelse af de enkelte skolers undervisningsplaner, at timetallet for de obligatoriske fag på 8. og 9. klassetrin udgør mindst $\frac{2}{3}$ af det samlede timetal. Herved vil enhver mulighed for negative tilvalg være udelukket.

4. Undervisning i fritiden.

Lovudkastets § 3, stk. 3, indeholdt i overensstemmelse med læseplansudvalgets notat en bestemmelse, hvorefter folkeskolen kunne tilbyde sine elever undervisning i deres fritid, *fortrinsvis i musik og idræt*. Denne bestemmelse er blevet kritiseret fra forskellig side og ud fra forskellige synspunkter.

Danmarks Lærerforening har således udtalt, at undervisningen i fritiden i princippet bør kunne omfatte alle folkeskolens fag, medens man omvendt fra idrættens side har ønsket bestemmelsen begrænset således, at den *ikke* omfattede faget idræt. Dette sidste synspunkt er understøttet af Dansk Ungdoms Fællesråd. Derimod har Statens Musikråd udtrykt sin tilfredshed med, at den frivillige musikundervisning i skolerne nu foreslås optaget i folkeskoleloven. Der henvises i denne forbindelse til de om bilag 4, nr. 17-19 gengivne udtalelser om lovudkastets § 3, stk. 3.

I konsekvens af den fremførte kritik er lovforslaget udformet således, at det ikke fremhæver musik og idræt som områder, der bør indtage en fortrinstillig i denne sammenhæng. Det er dog fortsat ministeriets opfattelse, at der for disse to fagområders vedkommende foreligger et særligt behov for at give skolernes elever undervisning i deres fritid i direkte tilknytning til den obligatoriske undervisning i fagene og inden for skolens egne rammer. Dette særlige behov har manifesteret sig igennem en årrække, og det har sin naturlige forklaring deri, at begge områder er præget af aktiviteter, som ikke kan foregå inden for den obligatoriske klasseundervisnings rammer, men stiller krav enten om særlige lokalefaciliteter eller om varierede holdstørrelser. Yderligere vil undervisningen netop i disse to fag med fordel kunne gennemføres med deltagelse af elever fra forskellige klassetrin.

Om baggrunden for forslaget om at skabe lovgrundlag for den hidtidige frivillige musikundervisning i skolerne henvises i øvrigt til det i ministeriet udarbejdede notat herom, der er optaget som *bilag 5* til lovforslaget.

Lovforslagets § 3, stk. 3, suppleres af bestemmelserne i forslaget § 14, stk. 4, § 16, stk. 1, nr. 4, § 17, stk. 1, § 25, stk. 1, nr. 2 og § 41, stk. 5. Gennem disse bestemmelser er det også understreget, at tilbud om undervisning i elevernes fritid er en frivillig sag for kommunerne, og at bestemmelserne ikke bør benyttes til at supplere den almindelige undervisning derved, at tilbuddet forbeholdes eleverne i en enkelt klasse.

5. Skolebiblioteker i folkeskolen.

Skolebiblioteker har under forskellige former eksisteret i folkeskolen i mere end et århundrede og har i stigende omfang været indrettet og drevet med statstilskud i henhold til de skiftende bibliotekslove uden direkte at have været nævnt i disse. Først med bestemmelserne i kapitel 4 i *biblioteksloven af 1964* fik skolebibliotekerne (tilligemed de fælleskommu-